

OŽIVENÉ PORTRÉTY CISÁROV

Prešov, 2024

Lea LEHOTSKÁ

Ďalším cenným umeleckým dielom sa vdýchol nový život. Tentoraz sa zachránili štyri portréty cisárskych veličenstiev Jozefa II., Ferdinanda I. Dobrotivého, Františka Jozefa I. a Karola I. Habsburského. Zbierkový fond Krajského múzea v Prešove, ktorého zriaďovateľom je Prešovský samosprávny kraj (PSK), je tak obohatený o ďalšie zreštaurované diela umeleckej histórie, ktoré vďaka odbornému ošetrovaniu budú prístupné verejnosti. Krajské múzeum v Prešove pokračuje v projekte odbor-

Jozef II. (1741 – 1790)

Ferdinand I. Dobrotivý (1793 – 1875)

ného ošetrovania svojich zbierkových predmetov. Najnovšie prešli cez zdroje z Fondu na podporu umenia reštaurátorským zásahom spomínané štyri portréty cisárov. Cenné diela z fondu umeleckej histórie múzea čakali na svoju „znovuprezentáciu“ viac ako 80 rokov a tú umožní pripravovaná expozícia *Umenie Prešovského kraja*.

V prvej etape projektu reštaurovania zbierkových predmetov (v roku 2023) sa Krajské múzeum v Prešove sústredilo na ošetrovanie štyroch významných diel cisársko-kráľovských veličenstiev určených pre grófsku jedáleň barokového Kaštieľa rodiny Dessewffy v Hanušovciach nad Topľou. V rámci druhej etapy projektu prešli nedávno odborným zásahom ďalšie portréty a veľkoformátové diela.

Jedným z nich je portrét cisára Jozefa II. v mladom veku od neznámeho autora, ktorý pravdepodobne pochádza z pôvodného mobiliára humenského kaštieľa. Druhým je veľkorozmerný portrét cisára Ferdinand I. Dobrotivého v husárskej uniforme taktiež od neznámeho autora. Odborným ošetrením prešiel aj veľkorozmerný portrét cisára Františka Jozefa I. v uhorskej husárskej uniforme, zobrazeného krátko po jeho korunovácii za uhorského kráľa v roku 1867. A zreštaurované je tiež veľkorozmerné dielo zobrazujúce posledného rakúskeho cisára, blahoslaveného Karola I. Habsburského od prešovského maliara Maximiliána Kurtha z roku 1917.

Spomenuté prvé tri diela od zatiaľ anonymných majstrov v sebe nesú potenciál ďalšieho umelecko-historického výskumu s cieľom presnejšieho datovania ich vzniku, pripísania ich autorstva niektorému zo známych maliarov, ich žiakom či nasledovníkom. Zároveň sú zdrojom pre poznávanie nadregionálnej histórie i umenia pre návštevníkov Krajského múzea v Prešove.

František Jozef I. (1830 – 1916)

Karol I. Habsburský (1887 – 1922)

Kultúrna inštitúcia PSK plánuje do roku 2025 odborne ošetriť všetky portréty cisárskej rodiny Habsburgovcov, ktoré získala zo zberov z pánskych sídel po roku 1945.